

Skapat av
Katarina Wik, PLjg
Ärendenummer
TRV 2020/44448

Dokumentdatum
2025-03-05

Konfidentialitetsnivå
1 Ej känslig

Uppdatering av regeringsuppdrag - Implementering av bärighetsklass 4

Innehållsförteckning

Trafikverkets regionala indelning	2
Sammanfattning	3
1 Inledning	3
2. Utfall 2024	4
2.1 Norra regionen, Utfall 2024.....	4
2.2 Mellersta regionen, Utfall 2024.....	4
2.3 Östra regionen, Utfall 2024	5
2.4 Sydöstra regionen, Utfall 2024	5
2.5 Västra regionen, Utfall 2024.....	5
2.6 Södra regionen, Utfall 2024.....	6
3. Implementeringsplan 2025–2027	6
3.1 Norra Regionen, Implementeringsplan 2025–2027	6
3.2 Mellersta Regionen, Implementeringsplan 2025–2027	7
3.3 Östra Regionen, Implementeringsplan 2025–2027.....	7
3.4 Sydöstra Regionen, Implementeringsplan 2025–2027	7
3.5 Västra Regionen, Implementeringsplan 2025–2027	8
3.6 Södra Regionen, Implementeringsplan 2025–2027	8

Trafikverkets regionala indelning

Den 1 januari 2024 anpassade Trafikverket sin regionala indelning till Sveriges nya civilområden.

Karta: Trafikverkets nu gällande regionala indelning överensstämmer med Sveriges sex civilområden

Trafikverkets regionala indelning syftar till att skapa bättre förutsättningar för samverkan på regional nivå, underlätta samordning och samverkan inom staten, mellan stat, region och kommun samt med medborgare och företag.

Trafikverkets verksamhet är samhällsviktig och en del i Sveriges totalförsvär. Trafikverket är en beredskapsmyndighet och har ett utpekat ansvar som sektorsmyndighet för transporter.

Civilområdena ger bättre förutsättning för samverkan och samordning i vårt uppdrag.

Trafikverkets indelning följer civilområdenas indelning och namn för regionala verksamheter i myndigheten:

Norra regionen – Västernorrlands län, Jämtlands län, Västerbottens län och Norrbottens län

Mellersta regionen – Uppsala län, Södermanlands län, Västmanlands län, Värmlands län, Örebro län, Dalarnas län och Gävleborgs län

Östra regionen – Stockholms län och Gotlands län

Västra regionen – Hallands län och Västra Götalands län

Sydöstra regionen – Jönköpings län, Kalmar län och Östergötlands län

Södra regionen – Kronobergs län, Blekinge län och Skåne län

Sammanfattning

I föregående års uppdatering av regeringsuppdraget förväntades att upp emot 54 procent av det strategiska vägnätet för tung trafik är öppet för BK4 vid slutet av år 2024, resultatet år 2024 blev ca 66 procent.

I det ursprungliga regeringsuppdraget förväntades implementeringsplanen att bidra till att upp emot

60 procent av det strategiska vägnätet för tung trafik är öppet för BK4 vid slutet av år 2025, i den nu gällande planen är ambitionen att ca 70–80 procent av de vägar som är viktigast för näringslivet är upplåtet till år 2029, detta följer ambitionen i den nationella planen.

Enligt den implementeringsplan som redovisas i denna rapport förväntas ca 47 procent av det statliga vägnätet vara upplåtet för BK4 vid slutet av år 2027, det skulle motsvara att cirka 71 procent av det strategiska vägnätet för tung trafik är öppet för BK4 vid slutet av år 2027.

Detta innebär att Trafikverket nu närmar sig målsättningen i den nationella planen att fullfölja nuvarande plan och upplåta uppemot 70–80 procent av de vägar som är strategiskt viktiga för näringslivet för BK4 till år 2029. Trafikverket fortsätter även satsa på BK4 med målet att succesivt kunna upplåta emot 80–90 procent av det strategiskt utpekade vägnätet för tyngre transporter under planperioden, dvs fram till år 2033.

1 Inledning

Trafikverket fick formellt uppdraget i regleringsbrevet 2019-12-17 (I2019/03374/US, I2019/03329/SVS (delvis), I2019/00354/US) att: *Trafikverket ska upprätta en genomförandeplan avseende hur delar av det statliga vägnätet avses att upplåtas för bärighetsklass 4 (BK4). Planen ska omfatta en redogörelse av hur stor andel av det statliga vägnätet som har upplåtits för BK4. Trafikverket ska även redogöra för hur myndigheten bidrar med generell information till kommuner och andra väghållare i frågor rörande upplåtande av vägnät för BK4.*

Uppdraget redovisades till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) den 23 april 2020. Istället för att redovisa för en längre period än tre år valde Trafikverket att årligen redovisa en uppdaterad genomförandeplan på Trafikverkets hemsida, vilket genererar en rullande implementeringsplan som är mer detaljerad de tre första åren. Denna publicering är en uppdatering av den ursprungliga implementeringsplanen från 2020.

I denna rapport redovisas utfallet från föregående år (2024) samt en genomförandeplan på vägnätets nivå för perioden 2025–2027, vilken även konkretiserats för olika delar av landet (Trafikverkets regioner, enligt ny gällande regional indelning). Under nästa år (2026) kommer utfallet från 2025 samt en genomförandeplan på vägnätets nivå för perioden 2026–2028 att redovisas.

2. Utfall 2024

2.1 Norra regionen, Utfall 2024

Under våren 2024 öppnade ytterligare 9,9 mil väg för BK4 i Västerbotten och Norrbotten vilket var i linje med tidigare plan bland annat väg 582 Alvik-Rödberget (Boden) i Norrbotten och sträckan Östra strömåker-Hednäs som inkluderar väg 600 och del av väg 605 i Västerbotten. I länen Jämtland och Västernorrland skedde de senaste upplåtande vid årsskiftet 2023-2024. För att regionens upplåtande ska harmonieras så kommer det för samtliga fyra län i norra regionen att ske ett upplåtande 1 april.

Under 2024 så har bland annat en bro över Kvällån söder om Åsele på väg 90 att färdigställts, vilket innebär att väg 90 i sin helhet blivit upplåten för BK4, Väg 90 är en strategiskt viktig väg för tyngre transporter och bidrar med en god koppling mellan Västerbottens inland och Västernorrland.

I Norrbotten har sträckan Talinen-Voustokangas färdigställts, det ger en bra koppling mot sågen i Tärendö och en eventuell omledningsväg för Kaunis irons transporter. I Jämtland har två broar som på E45 efter närmare beräkningar kunnat klassas upp till BK4, vilket gör att stora delar av E45 kan öppna för BK4. I Västernorrland har bro över Indalsälven på väg 86 kunnat klassas upp till BK4 efter närmare beräkningar vilket medför att nu kvarstår endast delen Silje-Kovland innan väg 86 kan upplåtas i sin helhet.

2.2 Mellersta regionen, Utfall 2024

Mellersta regionen öppnade upp 1 155 km väg för BK4, vilket innebär att totalt 15 695 km väg är öppnat för BK4. Med 2024 års upplåtande är 64 procent av det statliga vägnätet öppnat för BK4 vilket är 83 procent av det strategiskt utpekade vägnätet för tyngre transporter.

Under hösten 2024 påbörjades en inventering av hela BK1-vägnätet tillsammans med verksamhetsområde Underhåll för att öppna upp alla kvarvarande vägar som inte har någon bärighetsbegränsning på bro eller vägbyggnad, detta öppnande kommer att ske under 2025.

2.3 Östra regionen, Utfall 2024

I början av året uppläts i Stockholms län drygt 23 mil väg, inkl. förlängning av sträckor på E4, E18 och väg 73 men också ett antal mindre vägar. Mot slutet av året uppläts också ett vägnät på Gotland, vilket innebär att majoriteten av de stora vägarna (14X) är upplåtna för BK4. Fokus för upplåtandet har som tidigare varit att åstadkomma ett huvudvägnät för tunga transporter på Gotland som binder ihop de viktigaste målpunkterna, inte minst kopplat till den mest transportkrävande industrin.

Två utredningspaket avseende bärighetsutredningar har pågått under året där ett antal broutrudningar ingår, paket ett har gått in i produktionsfas medan paket två kvarstår i utredningsfas. Vidare har s.k. rullande bärighetsmätningar genomförts på ett avgränsat vägnät, som ett sätt att pröva nya metoder för att förbättra kunskapen om vilka vägar som har fysiska förutsättningar för införandet av BK4.

2.4 Sydöstra regionen, Utfall 2024

Under 2024 öppnades cirka 770 km väg i Sydöstra regionen. Sydöstra regionen har under 2024 arbetat med att formera sig i arbetet med BK4. Under hösten och vintern genomfördes en större inventering av vägar som är aktuella för BK4 i Östergötlands län. Det är fortsatt broar som utgör flaskhalsar i vägsystemet för att binda ihop vissa stråk/sträckor med BK4 klassning, särskilt på de delar av stamvägnätet där glapp finns. Regionen har prioriterat broar som ligger på tunga stråk som E22, E4, större riksvägar och viktiga länsvägar. Dessa är under utredning eller har produktion inplanerad framledes. Under 2024 har inga broåtgärder, vare sig förstärkning eller utbyte, utförts.

2.5 Västra regionen, Utfall 2024

Under år 2024 klassade Region Väst upp totalt 153,1 km väg till BK4. Detta är i enlighet med vad som prognostiserades i RU våren 2024. Merparten av det upplåtna vägnätet har skett med krav på dubbelmontage.

2.6 Södra regionen, Utfall 2024

Under 2024 uppläts 750 km väg för BK4 i Södra Regionen. Det ligger strax under de 815 km som låg i den tidigare implementeringsplanen för 2024. Merparten av vägnätet har skett på det strategiska vägnätet för tyngre transporter samt med krav på dubbelmontage. Det innebär att 38 Procent av det statliga vägnätet respektive 70 procent av det strategiska vägnätet för tyngre transporter i Södra regionen är upplåtet för BK4-trafik.

Det är fortsatt broar som utgör flaskhalsar i vägsystemet för att binda ihop vissa stråk/sträckor med BK4 klassning. Regionen har prioriterat broar för utredning som ligger på tunga stråk som E22, E4, större riksvägar och viktiga länsvägar vilka är under utredning eller har produktion inplanerad framledes. Under 2024 har inga broåtgärder, förstärkning eller utbyte utförts.

3. Implementeringsplan 2025–2027

3.1 Norra Regionen, Implementeringsplan 2025–2027

Under våren 2025 öppnar ytterligare ca 73 mil väg för BK4 i Norra regionen, där en stor del av öppnandet är vägar utan åtgärd i Västernorrland och Jämtland, utifrån en inventering över vägar som bedöms hålla för BK4 som gjordes under 2023. Västerbotten och Norrbotten bland annat väg 582 Alvik-Rödberget (Boden) i Norrbotten och sträckan Östra strömåker-Hednäs som inkluderar väg 600 och del av väg 605 i Västerbotten.

Prognosen från föregående år följs och under 2025 så kommer bland annat förstärkningen av bro på E45 i Strömsund att färdigställas och kunna klassas upp till BK4, E45 har BK4 på bägge sidor av bron vilket innebär att det inte bidrar till något längre upplåtande i antalet km, men ger en stärkt funktion för E45 i regionen och är efterlängtd av näringen. I Norrbotten blir sista delsträckan av väg 841 mellan Övertorneå och Korpilombolo färdigställd så vägen kan upplåtas för BK4.

Under perioden kommer de kvarvarande 2 broarna på E14 vid (Järpen samt Staa) att förstärkas vilket kommer medföra att E14 i sin helhet kan öppna för BK4 vid färdigställandet.

Prognosticerat öppnande fram till 2027 är 71 procent av det strategiskt utpekade vägnätet och 54 procent av de statliga vägarna i regionen.

I Västernorrland och Jämtland har vi inhämtat prioriteringsordning från näringslivet för kvarvarande broar som inte klarar BK4 för att kunna bedöma vilka broar som ska utredas först.

3.2 Mellersta Regionen, Implementeringsplan 2025–2027

I Mellersta Regionen kommer en upplåtelseomgång genomföras under året. Denna omfattar samtliga sju län. Det planeras att öppna upp ca 2 192 km i årets upplåtande. Andelen statliga vägar med BK4 beräknas under 2025 att öka med 9 procent till totalt 73 procent. Det strategiskt utpekade nätet för tyngre transporter som är öppnat för BK4 beräknas öka med 6 procent till totalt 89 procent. Under 2026 och 2027 planerar Mellersta Regionen för mindre öppnanden, motsvarande ca 1 procent av det totala vägnätet per år.

Det finns fortsatt utmaning i att några av regionens nationella stamvägar och riksvägar har begränsande brokonstruktioner som kräver åtgärder med långa ledtider för genomförande.

3.3 Östra Regionen, Implementeringsplan 2025–2027

Ytterligare upplåtande av ett BK4-vägnät i Stockholms län är planerat under 2025–2027. Geografiskt fokus är på Stockholms län, i enlighet med den strategi för BK4 i Stockholms län som togs fram under 2020.

Vid slutet av 2025 förväntas ca 30 mil upplåtas för BK4, vilket utgör ca 25 procent av det statliga vägnätet i Stockholm eller ca 30 procent av strategiskt vägnätet för tunga transporter. Till 2027 finns det i dag skäl att tro att minst 30 procent av statligt vägnät är upplåtet för BK4, eller 35 procent av strategiskt vägnät för tunga transporter.

3.4 Sydöstra Regionen, Implementeringsplan 2025–2027

För den nya Sydöstra regionen som omfattar Jönköping, Kalmar och Östergötlands län öppnades cirka 770 kilometer väg för BK4 under 2024, främst i Jönköping och Kalmar län. Totalt ligger andelen BK4 på 39 procent för de statliga vägarna. På det strategiska vägnätet för tyngre transporter ligger andelen på 71 procent. Under 2025 planerar Sydöstra regionen att öppna ett relativt stort antal vägar för BK4 främst i Östergötlands län, förutsatt att de föreslagna vägarna bedöms klara BK4 utan att åtgärder behövs. Åren därefter kommer Sydöstra regionen ha ett relativt lågt öppnande av BK4, särskilt i de viktiga större stråken, vilket beror på att vi är beroende av broförstärkningar eller utbyten för att öppna vissa stråk. I de fall bärighetsutredningar visar att det går att öppna en bro för BK4 utan åtgärder kommer vi hantera det i kommande uppdateringar av implementeringsplanen.

Vid 2027 års utgång är prognosen att 45 procent av det statliga vägnätet är öppet för BK4, men når upp till 80 procent av det strategiska vägnätet för tyngre transporter.

3.5 Västra Regionen, Implementeringsplan 2025–2027

Västra Regionen består numera av Hallands och Västra Götalands län. I dagsläget bedöms ca 39 procent av det strategiska vägnätet för tyngre transporter vara uppklassat till BK4 i Västra regionen.

Totalt planeras ca 620 km statligt vägnät kunna upplåtas till BK4 under år 2025, varav 557 km är SVFTT (Strategiskt Vägnät för Tyngre Transporter). Detta är betydligt mer än vad som prognostiserades i förra RU våren 2024. Det vägnät som upplåts under år 2025 är, liksom merparten av tidigare uppklassningar, sådant som inte har bedömts kräva några åtgärder.

Prognosen för 2025–2027, 589 km SVFTT, bygger på de förutsättningar regionen känner till i dagsläget. Regionen har ett stort behov av bärighetshöjande medel framåt för i synnerhet broar som behöver höjas till BK4, som fortsatt är flaskhalsar för öppnandet, men även vägåtgärder kommer krävas framåt. Under åren 2025–2027 planerar regionen att fortsätta med sin översyn över BK4 arbetet. Ett större fokus kommer riktas mot Skaraborg och sen Fyrbodalen, där många vägar ännu inte kunnat klassas upp. Det kan i samband med detta arbete även tillkomma BK4-kilometrar.

3.6 Södra Regionen, Implementeringsplan 2025–2027

Under 2025 kommer det återstående vägnätet för tyngre transporter att öppnas som inte kräver fysiska åtgärder på bro eller vägkropp, detta är uteslutande i Skåne län. I Skåne, Blekinge och Kronobergs län planerar vi att delar av vägnätet upplåtas till följd av färdiga investeringsprojekt och broåtgärder vilket möjliggör att knyta ihop omkringliggande vägnät. Totalt bedöms 439 km väg kunna upplåtas för BK4 under 2025, 17 km under 2026 samt 0 km under 2027.

Södra regionen följer tidigare planering avseende öppnandetakt för BK4, och bedömer att andelen kilometer öppnad BK4 kommer vara lägre de kommande åren. Från och med 2025 är bedömningen att i stort sett hela det strategiska vägnätet för tyngre transporter som går att upplåta utan fysiska åtgärder är öppet för BK4-trafik, det motsvarar ca 86 procent av det strategiska vägnätet för tyngre transporter.

I regionen kvarstår behov på både europavägar och riksvägar i form av broar som inte klarar BK4 vilket låser viktiga stråk för näringslivet. Större investeringsprojekt i Blekinge, Skåne och Kronoberg har nyligen, eller kommer inom denna implementeringsperiod, att öppna för trafik vilket medför att vi kan upplåta viktiga kvarvarande delar av det större vägnätet för BK4-trafik.

Regionen har prioriterat drygt 30 broar och beställt bärighetsberäkningar, samt framtagande av bygghandlingar. Om broar går att klassa om till BK4 utan åtgärder så prioriteras de vägsträckorna för kommande öppnande av BK4.

Återstående delar av vägnätet som kräver fysiska åtgärder i vägkropp och eller bro bedöms i dagsläget att upplåtas efter implementeringsplan för 2025 – 2027. Osäkerheten om när dessa sträckor kan upplåtas är dock stor. Förutsatt att bouthandlingar blir klara och att broar kan åtgärdas inom perioden kommer antalet km väg som upplåts för BK4 att vara högre än det som finns angivet ovan.

Skapat av
Katarina Wik, PLjg

Dokumentdatum
2025-03-05

På det mindre vägnätet bedömer Trafikverkets Underhållsorganisation att bärighetsåtgärder behövs för att säkerställa framkomlighet för tyngre fordon än BK1. Regionen för fortsatt en dialog med kommunala väghållare där vi är beroende av att det statliga vägnätet knyts ihop.

Följande prioriteringar ligger till grund för det fortsatta upplåtandet av BK4-vägnätet i Södra regionen:

Strategiskt vägnät för tyngre transporter, färdigställande av investeringsprojekt

Strategiskt vägnät för tyngre transporter, främst kategori 3 & 4 vägar

Eventuella kompletteringar i samtliga län utifrån bärighetsutredningarna på broar

Kompletteringar utifrån VO underhålls bärighetsåtgärder

Kompletteringar utifrån näringslivets behov

Kompletteringar utifrån kommunalt öppnande av BK4 klassade gator/vägar

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.